

Undersøkelse om hjorteviltforvaltning - kommunedirektørens oppfølging av vedtak

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hitra kommune

Møtedato

06.05.2025

Saknr

26/25

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE-217, TI-&32

Arkivsaknr 22/133 - 13

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Utrykt vedlegg

[Hitra kommunes hjemmeside om hjortevilt](#)

[Mål og retningslinjer for forvaltning av hjorteviltet i Hitra kommune for perioden 2025-2027](#)

Saksopplysninger

På kontrollutvalgets møte 9. september 2024 (sak 58/24) ble rapport fra undersøkelse av hjorteviltforvaltning behandlet.

Nedenfor kommer et kort utdrag fra forvaltningsrevisjonsrapporten.

Revisjon Midt-Norge SA formulerte følgende problemstillinger for prosjektet:

- Beskriv Hitra kommunens prosess for fastsettelse av minsteareal for uttak av hjortevilt.
- Beskriv opplysninger og tallmaterialet som legges til grunn for vedtaket om minsteareal for uttak av hjortevilt.

Revisors kommentar

Prosessen som fører frem til fastsettelse av minsteareal er godt dokumentert i møtereferat fra Hitra kommune og Hitra utmarksråd. Den inneholder mange aktører som har flere roller de skal ivareta. Mange som bidrar til beslutning i utmarksrådet eller som politikere, er også grunneiere. Utfordringen til habilitet øker kravet til å sette opp en ryddig prosess.

Revisor er usikker på om vedtaket som ble gjort i kommunestyresak PS82/20 ble fulgt opp på en tilstrekkelig måte. Utmarksrådet tar tak i rulleringen av forvaltningsplanen for hjortevilt, med utgangspunkt i arbeidsavtalen fra 2015.

Utmarksrådet omtales som et faglig råd. Revisors oppfatning er at rådet utgjør den største interessentgruppen. Rådet ser ut til å ha langt flere interesser i hjorteviltforvaltningen enn kun å ivareta et faglig perspektiv.

Lovverket plasserer ansvaret for hjorteviltforvaltningen på kommunedirektøren. I forvaltningsprosessen i Hitra kommune er en stor del av dette ansvaret lagt til utmarksrådet. Dette er dokumentert i arbeidsavtalen med utmarksrådet. I avtalen står det blant annet at det er utmarksrådet som innstiller. Viltforvalter kan få være sekretær, men har ingen stemmerett. Vedtaket i PS82/20 flytter også ansvar bort fra kommunedirektøren. I dette stiller kommunedirektøren svakt hvis hun skal være en garantist for en kunnskapsbasert tilnærming.

Dokumentet «Mål og retningslinjer for forvaltning av Hjortevilt i Hitra kommune» inneholder svært mye informasjon. Den inneholder et rettslig grunnlag, ansvarsfordeling, mål, tiltak i hjorteviltforvaltningen, i tillegg til datagrunnlaget for fastsetting av minsteareal for hjortevilt. Hitra kommune har en bred strategisk målsetting for hjorteviltforvaltningen. I forhold til denne målsettingen fremlegges ikke datagrunnlag som belyser næringsperspektivet i hjorteviltforvaltningen. I dokumentet settes det opp et mål om at «sett hjort» skal brukes som et grunnlag til fastsetting av minsteareal, en slik statistikk finnes ikke i forvaltningsplanen, og

ordningen er i liten grad etablert i Hitra kommune. Det er variasjon i omfanget på datagrunnlaget for de tre hjorteviltartene. Revisor anser datagrunnlaget for utviklingen av elg og rådyr som begrenset. Kommunen har en målsetting om å utvide datagrunnlaget for elg og rådyr.

Dokumentet foreslår en målsetting knyttet til uttaket med bakgrunn i vekt på antall dyr. Det opplyses at dette går imot anbefalinger i Miljødirektoratets veiledere. Hvis det ligger en kunnskapsbasert tilnærming bak vurderingen, burde det kommet frem tydeligere frem hvilken metode kommunen har brukt i sin innstilling.

I forvaltningsplanen skilles det i liten grad mellom mål, delmål og tiltak.

Revisors forbedringsforslag

- Ramme inn prosessen som fører frem til fastsettelse av minsteareal for hjortevilt tydeligere, ved hjelp av politisk forankrede bestillinger.
- Kommunedirektøren kan vurdere å ivareta det faglige perspektivet i hjorteviltforvaltningen i større grad.
- Revidere arbeidsavtalen med utmarksrådet fra 2015.
- Ved revidering av forvaltningsplanen kan målstrukturen forbedres. Dette ved å gjøre tydelige skiller mellom mål, delmål og tiltak.
- Kommunedirektøren kan vurdere å fremskaffe datagrunnlag som favner om hele målsettingen.
- Kommunedirektøren kan være tydeligere på hvordan datagrunnlaget er benyttet.
- Arbeide videre for å bygge opp datagrunnlaget som gjelder rådyr og elg.

Politisk behandling

Kommunestyret hadde rapporten opp til behandling i sitt møte 24. september 2024 i sak 74/24 og gjorde følgende vedtak:

1. Kommunestyret tar undersøkelse om hjorteviltforvaltning til orientering.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp forbedringsforslagene i rapporten:
 - a. Ramme inn prosessen som fører frem til fastsettelse av minsteareal for hjortevilt tydeligere.
 - b. Ivareta det faglige perspektivet i hjorteviltforvaltningen i større grad.
 - c. Revidere arbeidsavtalen med utmarksrådet fra 2015.
 - d. Ved revidering av forvaltningsplanen må målstrukturen forbedres ved å gjøre tydelige skiller mellom mål, delmål og tiltak.
 - e. Fremskaffe datagrunnlag som favner om hele målsettingen.
 - f. Være tydeligere på hvordan datagrunnlaget er benyttet.
 - g. Arbeide videre for å bygge opp datagrunnlaget som gjelder rådyr og elg.
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren gi kontrollutvalget skriftlig tilbakemelding om hvordan forbedringsforslagene er fulgt opp innen 31.01.2025

Kommunedirektørens oppfølging

På grunn av at kontrollutvalgets møte ble flyttet fra 3. til 5. mars så måtte kommunedirektørens tilbakemelding utsettes til utvalgets møte 06.05.2025. Kommunedirektøren har i e-post av 27.04.2025 gitt en skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget. Tilbakemeldingen er lagt med som vedlegg til saken.

Vurdering

Mål og retningslinjer for forvaltning av hjorteviltet i Hitra kommune for perioden 2025-2027 ble vedtatt av kommunestyret i januar 2025 (sak 2/25).

Kontrollutvalgets sekretariat er av den oppfatning at kommunedirektøren har fulgt opp kommunestyrets vedtak punkt 2, bokstav b, det samme med d-f, fordi de er tatt inn i de nye retningslinjene Oppfølging av kommunestyrets vedtak punkt 2, bokstavene a og c er igangsatt, men ikke ferdigstilt. Punkt g er også tatt inn i de nye retningslinjene, arbeidet er igangsatt, men ikke ferdigstilt.

Konklusjon

Kontrollutvalget må diskutere om de ønsker en ny tilbakemelding fra kommunedirektøren om oppfølging av kommunestyrets vedtak eller om de anser saken som fulgt opp og at undersøkelsen kan avsluttes.

Saken legges derfor frem uten forslag til vedtak.